

Rovnice s parametrem

Řešte rovnice s neznámou x a parametrem $p \in \mathbb{R}$:

- 1) $px + 3 - p = x \quad \left\{ \text{pro } p=1, K=\emptyset; \text{pro } p \neq 1, x = \frac{p-3}{p-1} \right\}$
- 2) $p^2(x-1) = px - 1 \quad \left\{ \text{pro } p=0, K=\emptyset; \text{pro } p=1, K=\mathbb{R}; \text{pro } p \notin \{0; 1\}: x = \frac{p+1}{p} \right\}$
- 3) $(x-5)(p-3) = 2x \quad \left\{ \text{pro } p=5, K=\emptyset; \text{pro } p \neq 5: x = \frac{5(p-3)}{p-5} \right\}$
- 4) $(x+3)(x-p) = x^2 + 3x - 9 \quad \left\{ \text{pro } p=0, K=\emptyset; \text{pro } p \neq 0, x = \frac{3(3-p)}{p} \right\}$
- 5) $(p^2-1)x = p-1 \quad \left\{ \text{pro } p=-1, K=\emptyset; \text{pro } p=1, K=\mathbb{R}; \text{pro } p \notin \{-1; 1\}: x = \frac{1}{p+1} \right\}$
- 6) $(p^2+4)x = p^2-4 \quad \left\{ \text{pro } p \in \mathbb{R}: x = \frac{p^2-4}{p^2+4} \right\}$
- 7) $px + 5 = 3x \quad \left\{ \text{pro } p=3, K=\emptyset; \text{pro } p \neq 3, x = \frac{5}{3-p} \right\}$
- 8) $p(2x+1) = 4(x+3) \quad \left\{ \text{pro } p=2, K=\emptyset; \text{pro } p \neq 2: x = \frac{12-p}{2(p-2)} \right\}$
- 9) $(x+2)(p-1) = 3px \quad \left\{ \text{pro } p = -\frac{1}{2}, K=\emptyset; \text{pro } p \neq -\frac{1}{2}: x = \frac{2p-2}{1+2p} \right\}$
- 10) $p^2(x-1) = 2(px-2) \quad \left\{ \text{pro } p=0, K=\emptyset; \text{pro } p=2, K=\mathbb{R}; \text{pro } p \notin \{0; 2\}: x = \frac{p+2}{p} \right\}$
- 11) $px(1-p) = 1 \quad \left\{ \text{pro } p \in \{0; 1\} K=\emptyset; \text{pro } p \notin \{0; 1\}: x = \frac{1}{p(1-p)} \right\}$
- 12) $p(x-1) + x(p-1) = p-2x \quad \left\{ \text{pro } p = -\frac{1}{2}, K=\emptyset; \text{pro } p \neq -\frac{1}{2}: x = \frac{2p}{2p+1} \right\}$
- 13) $p\left(2 - \frac{x}{3}\right) = 4\left(3 - \frac{x}{2}\right) \quad \left\{ \text{pro } p=6, K=\mathbb{R}; \text{pro } p \neq 6: x=6 \right\}$
- 14) $4(x+p) - (x+6p) = 2(x-2) - (x+1) \quad \left\{ \text{pro } p \in \mathbb{R}: x = -\frac{1}{2} \right\}$
- 15) $p^2(x-p^2+1) = p^2-x-1 \quad \left\{ \text{pro } p \in \mathbb{R}: x = p^2-1 \right\}$
- 16) $(x-p)^2 - (x-1)^2 = p^2-1 \quad \left\{ \text{pro } p=1: x \in \mathbb{R}; \text{pro } p \neq 1: x=0 \right\}$
- 17) $(p^2-1) + (p+1)x = (p+1)^2 \quad \left\{ \text{pro } p=-1: x \in \mathbb{R}; \text{pro } p \neq -1: x=2 \right\}$
- 18) $(x+3)(x-p) = x^2 + 3p - 18 \quad \left\{ \text{pro } p=3: x \in \mathbb{R}; \text{pro } p \neq 3: x=-6 \right\}$
- 19) $(p-2)[x-(p+5)] = 3(3-p) - x \quad \left\{ \text{pro } p=1: x \in \mathbb{R}; \text{pro } p \neq 1: x=p+1 \right\}$
- 20) $2x-1 = 2px-p^2 \quad \left\{ \text{pro } p=1: x \in \mathbb{R}; \text{pro } p \neq 1: x = \frac{1+p}{2} \right\}$

Řešte rovnice v množině \mathbb{R} :

21) $x - \frac{2}{p^2} = \frac{1}{p^2} \cdot (4x + p)$ s neznámou x , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p = -2: x \in \mathbb{R}; \text{ pro } p = 0; 2: K = \emptyset; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{-2; 0; 2\}: x = \frac{1}{p-2} \right\}$$

22) $-\frac{x}{p} = \frac{2}{p+1} - \frac{1}{p}$ s neznámou x , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p \in \{0; -1\}: K = \emptyset; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{0; -1\}: x = \frac{1-p}{1+p} \right\}$$

23) $\frac{x-a}{1-a} = \frac{x+a}{1+a}$ s neznámou x , parametrem a .

$$\left\{ \text{pro } a = 0: K = \mathbb{R}; \text{ pro } a \in \{-1; +1\}: K = \emptyset; \text{ pro } a \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0; +1\}: x = 1 \right\}$$

24) $\frac{x}{p-1} - \frac{2-x}{p} = 1$ s neznámou x , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p \in \{0; \frac{1}{2}; 1\}: K = \emptyset; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{0; \frac{1}{2}; 1\}: x = \frac{p^2 + p - 2}{2p - 1} \right\}$$

25) $\frac{x+1}{p} = x - 1 - \frac{x-3}{p}$ s neznámou x , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p \in \{0; 2\}: K = \emptyset; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{0; 2\}: x = \frac{p+4}{p-2} \right\}$$

26) $(p-1)x = 2 - \frac{2}{p}$ s neznámou x , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p = 0: K = \emptyset; \text{ pro } p = 1: K = \mathbb{R}; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{0; 1\}: x = \frac{2}{p} \right\}$$

27) $\frac{z+2}{m} - \frac{z-m}{2} = 2$ s neznámou z , parametrem m .

$$\left\{ \text{pro } m = 0: K = \emptyset; \text{ pro } m = 2: K = \mathbb{R}; \text{ pro } m \in \mathbb{R} \setminus \{0; 2\}: z = m - 2 \right\}$$

28) $y + \frac{2}{a} = \frac{y}{a} + 1 + a$ s neznámou y , parametrem a .

$$\left\{ \text{pro } a = 0: K = \emptyset; \text{ pro } a = 1: K = \mathbb{R}; \text{ pro } a \in \mathbb{R} \setminus \{0; 1\}: y = a + 2 \right\}$$

29) $\frac{x-t}{2} - \frac{1-x}{2t} = 1$ s neznámou x , parametrem t .

$$\left\{ \text{pro } t = 0: K = \emptyset; \text{ pro } t = -1: K = \mathbb{R}; \text{ pro } t \in \mathbb{R} \setminus \{-1; 0\}: x = t + 1 \right\}$$

30) $y - \frac{y}{b} = b^2 - 1$ s neznámou y , parametrem b .

$$\left\{ \text{pro } b = 0: K = \emptyset; \text{ pro } b = 1: K = \mathbb{R}; \text{ pro } b \in \mathbb{R} \setminus \{0; 1\}: y = b(b+1) \right\}$$

31) $y + \frac{1}{p} = 1 - \frac{2y}{p}$ s neznámou y , parametrem p .

$$\left\{ \text{pro } p \in \{-2; 0\}: K = \emptyset; \text{ pro } p \in \mathbb{R} \setminus \{-2; 0\}: y = \frac{p-1}{p+2} \right\}$$

32) $\frac{3x}{4a} - \frac{2x}{3a} - \frac{x}{2a} = \frac{5(2x-1)}{24}$ s neznámou x, parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a \in \{-1; 0\}: K = \emptyset; \text{pro } a \in \mathbb{R} - \{-1; 0\}: x = \frac{a}{2(a+1)} \right\}$$

33) $m^2 x = m(x+2) - 2$ s neznámou x a parametrem m.

$$\left\{ \text{pro } m = 0 \text{ nemá řešení}; \text{pro } m = 1, K = \mathbb{R}; \text{pro } m \neq 0, m \neq 1, x = \frac{2}{m} \right\}$$

34) $\frac{x+a}{a} = ax - 1$ S neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a = 0, a = \pm 1, K = \mathbb{R}, \text{pro } a \neq 0, a \neq \pm 1 \text{ je } x = \frac{2a}{a^2 - 1} \right\}$$

35) $\frac{x}{5} - 1 = \frac{1-3x}{b+2}$ S neznámou x a parametrem b.

$$\left\{ \text{pro } b = -17, b = -2 \text{ nemá řešení}; \text{pro } b \neq -17, b \neq -2 \text{ je } x = \frac{15+5b}{b+17} \right\}$$

36) $\frac{(c+1)^2}{4} = c(1-x+cx)$ S neznámou x a parametrem c.

$$\left\{ \text{pro } c = 0 \text{ nemá řešení}, \text{pro } c = 1, K = \mathbb{R}, \text{pro } c \neq 0, c \neq 1 \text{ je } x = \frac{c-1}{4c} \right\}$$

37) $x - \frac{2}{a^3} = \frac{1}{a^2}(4x+1)$ s neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a = 2, a = 0 \text{ nemá řešení}; \text{pro } a = -2, K = \mathbb{R}; \text{pro } a \neq 0, a \neq 2, a \neq -2, x = \frac{1}{a(a-2)} \right\}$$

38) $(x+3)(1-c^2) = x + xc^3$ S neznámou x a parametrem c.

$$\left\{ \text{pro } c = 0 \text{ nemá řešení}; \text{pro } c = -1, K = \mathbb{R}; \text{pro } c \neq 0, c \neq -1 \text{ je } x = \frac{3(1-c)}{c^2} \right\}$$

39) $px - \frac{2}{p^2} = \frac{1}{p}(4x+1)$ s neznámou x a parametrem p.

$$\left\{ \text{pro } p = 0, p = 2 \text{ nemá řešení}; \text{pro } p = -2, K = \mathbb{R}; \text{pro } p \neq 0, p \neq \pm 2 \text{ je } x = \frac{1}{p(p-2)} \right\}$$

40) $\frac{x-2a}{x+2} - 3 = 2a$ s neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a \neq -1 \text{ je } x = -3; \text{pro } a = -1 \text{ je } x \in \mathbb{R} - \{-2\} \right\}$$

41) $\frac{a}{3-x} = \frac{2}{x}$ S neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a \neq 0, x \neq 0, x \neq 3, x = \frac{6}{a+2}; \text{pro } a = -2, a = 0 \text{ nemá řešení} \right\}$$

42) $\frac{b(x+2)-3(x-1)}{x+1}=1$ S neznámou x a parametrem b.

$$\left\{ \text{pro } b=4, b=-6 \text{ nemá řešení ; pro } b \neq 4, b \neq -6, x = \frac{2(b+1)}{4-b} \right\}$$

43) $\frac{kx+1}{x-2} = \frac{kx-1}{x+2}$ S neznámou x a parametrem k.

$$\left\{ \text{pro } k \neq -\frac{1}{2} \text{ je } x=0; \text{ pro } k = -\frac{1}{2} \text{ je } x \in R - \{\pm 2\} \right\}$$

44) $1 + \frac{a^2-1}{x} = a$ s neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a = -1 \text{ nemá řešení ; pro } a = 1, K = R - \{0\}; \text{ pro } a \neq \pm 1 \text{ je } x = a + 1 \right\}$$

45) $\frac{2-a}{a} = \frac{2}{x-1}$ S neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a=2, a=0, \text{ nemá řešení ; pro } a \neq 2, a \neq 0, x = \frac{a+2}{2-x} \right\}$$

46) $p - \frac{1}{p} = \frac{p^2-1}{x}$ S neznámou x a parametrem p.

$$\left\{ \text{pro } p=0 \text{ nemá řešení ; pro } p = \pm 1, K = R - \{0\}; \text{ pro } p \neq 0, p \neq \pm 1 \text{ je } x = p \right\}$$

47) $\frac{p}{px+1} = \frac{6}{x+2}$ S neznámou x a parametrem p.

$$\left\{ \text{pro } p=0, p = \frac{1}{2} \text{ nemá řešení ; pro } p \neq 0, p \neq \frac{1}{2} \text{ je } x = \frac{2p-6}{5p} \right\}$$

48) $\frac{5}{2x-a} = \frac{3}{4-ax}$ S neznámou x a parametrem a.

$$\left\{ \text{pro } a = \pm 2\sqrt{2}, a = -\frac{6}{5}, \text{ nemá řešení ; pro } a \neq \pm 2\sqrt{2}, a \neq -\frac{6}{5} \text{ je } x = \frac{20+3a}{5a+6} \right\}$$

49) $\frac{2}{5x-p} = \frac{4}{3-px}$ S neznámou x a parametrem p.

$$\left\{ \text{pro } p = -10, p = \pm\sqrt{15} \text{ nemá řešení ; pro } p \neq -10, p \neq \pm\sqrt{15} \text{ je } x = \frac{2p+3}{p+10} \right\}$$

50) $\frac{p}{x} - \frac{1}{px} = 1 - \frac{1}{p}$ S neznámou x a parametrem p.

$$\left\{ \text{pro } p=1 \text{ } K = R - \{0\}; \text{ pro } p \neq 1, p \neq -1 \text{ } K = \{p+1\}; p \neq -1 \text{ } K = \emptyset \right\}$$

51) $\frac{m}{x} - \frac{4}{mx} = 1 - \frac{2}{m}$ S neznámou x a parametrem m.

$$\left\{ \text{pro } m=0, m=-2 \text{ nemá řešení ; pro } m=2 \text{ } K = R - \{0\}; \text{ pro } m \neq 0, m \neq \pm 2 \text{ je } x = m + 2 \right\}$$

52) $\frac{k^2(x-1)}{kx-2} = 2$ s neznámou x a parametrem k.

- $$\left\{ \text{pro } k=0 \text{ nemá řešení ; pro } k=2 \text{ je } K=R-\{1\}; \text{ pro } k \neq 0, k \neq 2 \text{ je } x = \frac{k+2}{k} \right\}$$
- 53) $\frac{3}{x-a} - \frac{2}{x+a} = \frac{3x-7a}{x^2-a^2}$ s neznámou x a parametrem a .
 $\left\{ \text{pro } a=0 \text{ nemá řešení , pro } a \neq 0 \text{ je } x=6a \right\}$
- 54) $\frac{y}{3a+y} - \frac{y}{y-3a} = \frac{a^2}{9a^2-y^2}$ s neznámou y a parametrem a .
 $\left\{ \text{pro } a=0 \text{ } K=R-\{0\}; \text{ pro } a \neq 0 \text{ je } y = \frac{a}{6} \right\}$
- 55) $\frac{z+b}{2} - \frac{2}{z+b} = \frac{z-b}{2}$ s neznámou z a parametrem b .
 $\left\{ \text{pro } b=0 \text{ nemá řešení ; pro } b \neq 0 \text{ je } z = \frac{2-b^2}{b} \right\}$
- 56) $\frac{2}{p(x-3)} + \frac{3}{(p-1)(x+1)} = \frac{x-5}{p(x+1)(x-3)}$ s neznámou x a parametrem p .
 $\left\{ \text{pro } p=0, p=\pm 1, p=\frac{1}{4}, K=\emptyset; \text{ pro } p \neq 0, p \neq \pm 1, p \neq \frac{1}{4} \text{ je } x = \frac{2p+7}{4p-1} \right\}$
- 57) $\frac{\frac{1}{2a}}{\frac{1}{x} - \frac{1}{2a}} + 2 = \frac{\frac{1}{a}}{\frac{1}{x} + \frac{1}{a}}$ S neznámou x a parametrem a . $\left\{ \text{pro } a \neq 0 \text{ } x = -4a \right\}$

Pro které hodnoty parametrů má rovnice s neznámou x předepsaný kořen:

- 58) $\frac{2a}{x} - \frac{a-2}{3} = \frac{5}{x}; x > 0$ parametr a . $\left\{ \text{pro } a \in (-\infty; 2) \cup \left(\frac{5}{2}; \infty\right) \right\}$
- 59) $\frac{3x+4a}{3a} + \frac{2x}{6} = 1; x > 5$ Parametr a . $\left\{ \text{pro } a \in \left(-3; -\frac{5}{2}\right) \right\}$
- 60) $k(2x+3) = (k+2)(k+x); x \neq 0$ Parametr k . $\left\{ \text{pro } k \in R - \{0; 1; 2\} \right\}$
- 61) $k(x+2) = (2x+k)(k+2) - 9; x \neq 0$ Parametr k . $\left\{ \text{pro } k \in R - \{-4; -3; 3\} \right\}$
- 62) $2ax+1 = ax+4x-2a; x > 0$ Parametr a . $\left\{ \text{pro } a \in \left(-\frac{1}{2}; 4\right) \right\}$
- 63) $\frac{x+4}{2} - \frac{ax-3}{4} = \frac{x+3a}{3}; x > 0$ Parametr a . $\left\{ \text{pro } a \in \left(\frac{2}{3}; \frac{11}{4}\right) \right\}$
- 64) $6x-5m = 3(m+1) - 2x; x > -\frac{3}{2}$ Parametr m . $\left\{ \text{pro } m > -\frac{15}{16} \right\}$

Řešte soustavu rovnic s neznámými x, y a proveďte diskusi vzhledem k parametru:

- 65) $\begin{cases} x + (p-1)y = 1 \\ (p+1)x + 3y = -1 \end{cases}$ parametr p .
 $\left\{ \text{pro } p=2, K=\emptyset; \text{ pro } p=-2, K = \{[1+3y; y] | y \in R\}; \text{ pro } p \neq \pm 2, K = \left[\frac{1}{2-p}; \frac{1}{p-2}\right] \right\}$

$$66) \begin{cases} 3x+2py=1 \\ (3p-1)x-py=1 \end{cases} \text{ parametr } p.$$

$$\left\{ \text{pro } p \in \left[0, -\frac{1}{6}\right) K = \emptyset; \text{pro } p \neq 0, p \neq -\frac{1}{6} K = \left[\frac{3}{6p+1}; \frac{3p-4}{p(6p+1)}\right] \right\}$$

$$67) \begin{cases} 2x-y=4 \\ x+3y=a \end{cases} \text{ parametr } a. \quad \left\{ \text{pro } a \in \mathbb{R} \text{ je } [x; y] = \left[\frac{a+12}{7}; \frac{2a-4}{7}\right] \right\}$$

$$68) \begin{cases} 3x-4y=6 \\ px-8y=2p \end{cases} \text{ parametr } p. \quad \left\{ \text{pro } p \neq 6 \text{ je } [x; y] = [2; 0], \text{pro } p=6 \text{ je } [x; y] = \left[x; \frac{3x-6}{4}\right] \right\}$$

$$69) \begin{cases} px+y=p \\ (p+2)x+py=4 \end{cases} \text{ parametr } p.$$

$$\left\{ \text{pro } p = -1, K = \emptyset; \text{pro } p = 2, [x; y] = [x; 2-2x]; \text{pro } p \neq -1, p \neq 2, \text{je } [x; y] = \left[\frac{p+2}{p+1}; \frac{-p}{p+1}\right] \right\}$$

$$70) \begin{cases} x-y=b \\ x+y=5 \end{cases} \text{ parametr } b. \quad \left\{ \text{pro } b \in \mathbb{R} \text{ je } [x; y] = \left[\frac{b+5}{2}; \frac{5-b}{2}\right] \right\}$$

$$71) \begin{cases} x+2y=1 \\ 2x+4y=b \end{cases} \text{ Parametr } b. \quad \left\{ \text{pro } b \neq 2 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } b=2 \text{ je } [x; y] = \left[\left[t; \frac{1-t}{2}\right] t \in \mathbb{R}\right] \right\}$$

$$72) \begin{cases} 2x+3y=4 \\ 4x+by=2b \end{cases} \text{ parametr } b. \quad \left\{ \text{pro } b=6 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } b \neq 6 \text{ je } [x; y] = \left[\frac{b}{6-b}; \frac{2b-8}{b-6}\right] \right\}$$

$$73) \begin{cases} b^2x+y=1 \\ x+y=b \end{cases} \text{ Parametr } b.$$

$$\left\{ \text{pro } b = -1 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } b = 1 \text{ je } \left[\left[t; 1-t\right] t \in \mathbb{R}\right]; \text{pro } b \neq \pm 1 \text{ je } \left[-\frac{1}{b+1}; \frac{b^2+b-1}{b+1}\right] \right\}$$

Určete parametr tak, aby soustava měla jediné řešení. Určete toto řešení:

$$74) \begin{cases} y=(2-x)^2+3 \\ 3x-y+1-2m=0 \end{cases} \quad \left\{ m = \frac{25}{8}; x = \frac{7}{2}; y = \frac{21}{4} \right\}$$

$$75) \begin{cases} y=-(1-x)^2-1 \\ 2x+y-3m+1=0 \end{cases} \quad \{m=1; x=2; y=-2\}$$

Určete parametr tak, aby soustava měla oba kořeny kladné:

$$76) \begin{cases} x+ay-1=0 \\ ax-3ay-(2a+3)=0 \end{cases} \quad \{ \text{pro } a \in (-\infty; -3) \cup (-3; 0) \}$$

$$77) \begin{cases} x-y=2 \\ ax+y=4 \end{cases} \quad \{ \text{pro } a \in (-1; 2) \}$$

Určete parametr tak, aby soustava měla oba kořeny záporné:

$$78) \begin{cases} 3x-6y=1 \\ 5x-ay=2 \end{cases} \quad \{ \text{pro } a \in (10; 12) \}$$

$$79) \begin{cases} 3x+4y=40 \\ 4x-3y=a \end{cases} \quad \{ \text{takové } a \text{ neexistuje} \}$$

Určete parametr tak, aby soustava měla řešení v daném kvadrantu:

$$80) \begin{cases} x+y=2 \\ 2x-3y=m \end{cases} \text{ I. kvadrant} \quad \{m \in \langle -6; 4 \rangle\}$$

$$81) \begin{cases} x+2y=m \\ 2x+y=1 \end{cases} \text{ II. Kvadrant} \quad \{m \in \langle 2; \infty \rangle\}$$

$$82) \begin{cases} 2x+3y=m \\ x-y=1 \end{cases} \text{ III. Kvadrant} \quad \{m \in (-\infty; -3)\}$$

$$83) \begin{cases} x+2y=m \\ 2x+y=1 \end{cases} \text{ IV.kvadrant} \quad \left\{m \in \left(-\infty; \frac{1}{2}\right)\right\}$$

$$84) \begin{cases} mx-2y=3 \\ 3x+my=4 \end{cases} \text{ IV.kvadrant} \quad \left\{m \in \left(-\frac{8}{3}; \frac{9}{4}\right)\right\}$$

$$85) \text{ Určete, pro která } a \text{ je řešením soustavy } \begin{cases} a^2x+8y=12a \\ (a-1)x+2y=3 \end{cases} \text{ dvojice kladných čísel.}$$

$$\left\{ \text{pro } a \in \left(1; \frac{4}{3}\right) \right\}$$

86) Určete, pro které hodnoty parametru m je řešením soustavy rovnic

$$\begin{cases} (m-1)x+y=\frac{m+2}{m+1} \\ (m+1)y+x=\frac{m}{m+1} \end{cases} \text{ dvojice čísel záporných. } \quad \{ \text{pro } m \in (-\infty; -1) \}$$

87) Řešte soustavu rovnic $\begin{cases} mx-2y=3 \\ 3x+my=4 \end{cases}$ a určete, pro které hodnoty parametru m řešení této

$$\text{soustavy splňuje podmínky } x > 0, y < 0. \quad \left\{ x = \frac{3m+8}{m^2+6}, y = \frac{4m-9}{m^2+6}, m \in \left(-\frac{8}{3}; \frac{9}{4}\right) \right\}$$

88) Určete pro které hodnoty parametru a řešení soustavy rovnic $\begin{cases} x+ay=3 \\ ax+4y=6 \end{cases}$ splňuje

$$\text{podmínky } x > 1 \text{ a } y > 0. \quad \left\{ x = \frac{6}{2+a}; y = \frac{3}{2+a}, a \in (-2; 2) \cup (2; 4) \right\}$$

Řešte soustavu rovnic s nenulovým parametrem:

$$89) \begin{cases} a^2x+ay=a^3+1 \\ a^3x+y=a^2+a \end{cases} \text{ parametr } a.$$

$$\left\{ \text{Pro } a \neq 0, a \neq \pm 1 \text{ je } [x; y] = \left[\frac{1}{a^2}; a^2 \right]; \text{ pro } a = \pm 1 \text{ nekonečně mnoho řešení} \right\}$$

$$90) \begin{cases} x+(b-1)y=1 \\ (b+1)x+3y=-1 \end{cases} \text{ Parametr } b.$$

$$\left\{ \text{pro } b=2 \text{ } K = \emptyset; \text{ pro } b \neq \pm 2 \text{ je } [x; y] = \left[\frac{-1}{b-2}; \frac{1}{b-2} \right]; \text{ pro } b=-2 \text{ je } [x; y] = [1+3y; y] \right\}$$

Kvadratické rovnice s parametrem:

91) Určete parametr a tak, aby rovnice měla jeden kořen rovnající se nule. Určete i druhý kořen.

$$2x^2 - 3(a+2)x + a - 5 = 0 \quad \left\{ a=5; x_2 = \frac{21}{2} \right\}$$

92) Určete parametr a tak, aby rovnice měla jeden kořen rovnající se nule. Určete i druhý kořen.

$$(a+1)x^2 - 2ax + a(a-3) = 0 \quad \left\{ \text{pro } a_1=0 \text{ je } x_2=0; \text{ pro } a_2=3 \text{ je } x_2=\frac{3}{2} \right\}$$

93) Určete parametr a tak, aby rovnice měla jeden kořen rovnající se nule. Určete i druhý kořen.

$$x^2 - 3x - a^2 + 3a - 2 = 0 \quad \{ \text{pro } a \in \{1; 2\}, x_2 = 3 \}$$

94) Určete parametr m tak, aby rovnice měla jeden kořen rovnající se nule. Určete i druhý kořen.

$$x^2 + 4x - 3m^2 + 7m - 2 = 0 \quad \left\{ \text{pro } m \in \left\{ 2; \frac{1}{3} \right\}, x_2 = -4 \right\}$$

95) Určete parametr a tak, aby rovnice měla jeden kořen rovnající se nule. Určete i druhý kořen.

$$2ax^2 - 7(a+1)x + a - 1 = 0 \quad \{ \text{pro } a=1, x_2=7 \}$$

Řešte kvadratické rovnice a proveďte diskusi vlastností kořenů vzhledem k parametru a .

96) $x^2 + 4x + a = 0$

$\{ \text{pro } a < 4 \text{ dva různé kořeny; pro } a = 4 \text{ dvojnásobný kořen, pro } a < 4 \text{ nemá řešení} \}$

97) $x^2 - 4x + a = 0$

$\{ x_{1,2} = 2 \pm \sqrt{4-a}; \text{ pro } a < 4 \text{ dva reálné kořeny; pro } a = 4 \text{ jeden kořen; pro } a > 4 \text{ nemá řešení} \}$

98) $x^2 + 5x - 6a = 0$

$\left\{ \text{pro } a > -\frac{25}{24} \text{ dva různé kořeny; pro } a = -\frac{25}{24} \text{ dvojnásobný kořen; pro } a < -\frac{25}{24} \text{ nemá řešení} \right\}$

99) $x^2 - 6x + (a+8) = 0$

$\{ x_{1,2} = 3 \pm \sqrt{1-a}; \text{ pro } a < 1 \text{ dva reálné kořeny; pro } a = 1 \text{ jeden kořen; pro } a > 1 \text{ nemá řešení} \}$

100) $ax^2 + 2x - 8 = 0$

$\left\{ \text{pro } a > -\frac{1}{8} \text{ dva různé kořeny; pro } a = -\frac{1}{8} \text{ dvojnásobný kořen; pro } a < -\frac{1}{8} \text{ nemá řešení} \right\}$

101) $ax^2 - 6x - 3 = 0, a \neq 0$

$\left\{ x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9+3a}}{a}; \text{ pro } a > -3 \text{ dva reálné kořeny; } a = -3 \text{ jeden kořen; pro } a < -3 \text{ nemá řešení} \right\}$

102) $ax^2 - 3x - 1 = 0, a \neq 0$

$\left\{ x_{1,2} = \frac{3 \pm \sqrt{9+4a}}{2a}; \text{ pro } a > -\frac{9}{4} \text{ dva reálné kořeny; pro } a = -\frac{9}{4} \text{ jeden kořen; pro } a < -\frac{9}{4} \text{ nemá řešení} \right\}$

103) $ax^2 + (2a-1)x + a = 0$

$$\left\{ \text{pro } a < \frac{1}{4} \text{ dva různé kořeny; pro } a = \frac{1}{4} \text{ dvojnásobný kořen; pro } a > \frac{1}{4} \text{ nemá řešení} \right\}$$

$$104) \quad a x^2 + 2(3a-1)x + (9a-7) = 0, a \neq 0$$

$$\left\{ x_{1,2} = \frac{1-3a \pm \sqrt{a+1}}{a}; \text{ pro } a > -1 \text{ dva reálné kořeny; pro } a = -1 \text{ dvojnásobný kořen; pro } a < -1 \emptyset \right\}$$

$$105) \quad a x^2 + 2(a+1)x + a = 0, a \neq 0$$

$$\left\{ x_{1,2} = \frac{-a-1 \pm \sqrt{2a+1}}{a}; \text{ pro } a > -\frac{1}{2} \text{ dva reálné kořeny, ...} \right\}$$

$$106) \quad a x^2 - 2ax + (a-4) = 0, a \neq 0$$

$$\left\{ x_{1,2} = \frac{a \pm 2\sqrt{a}}{a}; \text{ pro } a > 0 \text{ dva reálné kořeny; pro } a < 0 \text{ nemá řešení} \right\}$$

$$107) \quad (a+1)x^2 + 2ax + a - 2 = 0$$

$$\{ \text{pro } a > -2 \text{ dva různé kořeny; pro } a = -2 \text{ dvojnásobný kořen; pro } a < -2 \text{ nemá řešení} \}$$

$$108) \quad (a+1)x^2 + 2ax + (a-1) = 0, a \neq -1 \quad \left\{ x_{1,2} = \frac{-a \pm 1}{a+1}; \text{ dva reálné kořeny} \right\}$$

$$109) \quad \frac{1}{a+x} = \frac{3a}{2x^2} - \frac{1}{x}$$

$$\left\{ x \neq 0, x \neq -a; \text{ pro } a \neq 0 \text{ je } x_{1,2} = \frac{a \pm 7|a|}{8}; \text{ pro } a = 0 \text{ nemá řešení} \right\}$$

$$110) \quad \frac{a}{x-a} - \frac{x}{x+a} = \frac{7}{5}$$

$$\left\{ x \neq \pm a; \text{ pro } a \neq 0 \text{ je } x_1 = \frac{3a}{2}, x_2 = -\frac{2}{3}a; \text{ pro } a = 0 \text{ nemá řešení} \right\}$$

$$111) \quad a+x = \frac{1}{a} + \frac{1}{x} \quad \left\{ a \neq 0, x \neq 0, x_1 = -a, x_2 = \frac{1}{a} \right\}$$

$$112) \quad \frac{3x-a}{a} = \frac{4x-a}{2x} \quad \left\{ a \neq 0, x \neq 0, x_{1,2} = \frac{3a \pm a\sqrt{3}}{6} \right\}$$

$$113) \quad \frac{x+a}{x-a} + \frac{x-a}{x+a} + \frac{4ax}{x^2-a^2} = 0 \quad \{ x \neq \pm a, \text{ rovnice nemá řešení} \}$$

$$114) \quad \frac{x}{x-a} - \frac{x}{x+a} = a \quad \{ x \neq \pm a; \text{ pro } a \neq 0 \text{ je } x_{1,2} = 1 \pm \sqrt{1+a^2}; \text{ pro } a = 0 \text{ je } x \in \mathbb{R} - \{0\} \}$$

Proveďte diskusi počtu řešení kvadratické rovnice v závislosti na parametru m :

$$115) \quad x^2 + 2x + m^2 = 0$$

$$\{ \text{pro } m \in (-1; 1) \text{ dva různé kořeny; pro } m = \pm 1 \text{ dvojnásobný kořen; pro } m \in (-\infty; -1) \cup (1; +\infty) \}$$

$$116) \quad 2x^2 + 3mx + 2 = 0$$

$$\left\{ \text{pro } m \in \left(-\infty; -\frac{4}{3}\right) \cup \left(\frac{4}{3}; +\infty\right) \text{ dva různé kořeny; pro } m = \pm \frac{4}{3} \text{ dvojnásobný kořen} \right\}$$

$$117) \quad x^2 - (1-m)x + 1 = 0 \quad \{ \text{pro } m \in (-\infty; -1) \cup (3; \infty) \text{ dva různé kořeny,} \}$$

$$118) x^2 - (m-6)x + 18 - 3m = 0 \quad \{ \text{pro } m \in (-\infty; -6) \cup (6; \infty) \text{ dva různé kořeny} \}$$

$$119) (m^2 - 1)x^2 + 2mx + 1 = 0$$

$\{ \text{pro } m = \pm 1 \text{ je rovnice lineární ; pro } m \neq \pm 1 \text{ má rovnice dva různé reálné kořeny} \}$

$$120) \frac{x}{x-m} + \frac{1}{x+m} + \frac{7}{x^2 - m^2} = 0$$

$\left\{ \text{pro } m = \frac{7}{2} \text{ je } x = -1 ; \text{pro } m \in (-9; 3) \text{ nemá řešení ; pro } m \in \{-9; 3\} \text{ dvojnásobný kořen ;} \right\}$

$\left\{ \text{pro } m \in (-\infty; -9) \cup \left(3; \frac{7}{2}\right) \cup \left(\frac{7}{2}; \infty\right) \text{ dva různé reálné kořeny} \right\}$

Určete, pro které hodnoty reálného parametru má kvadratická rovnice dva různé reálné kořeny:

$$121) (p+4)x^2 - 2px + p = 0 \quad p \text{ je parametr, } p \neq -4. \quad \{ \text{pro } p \in (-\infty; 0) \}$$

$$122) (m-2)x^2 - 2mx\sqrt{2} - m - 4 = 0 \quad , m \text{ je parametr, } m \neq 2. \quad \left\{ \text{pro } m \in (-\infty; -2) \cup \left(\frac{4}{3}; \infty\right) \right\}$$

$$123) x(x+r) + r = -3(3+2x) \quad , r \text{ je parametr. } \{ \text{pro } r \in (-\infty; -8) \cup (0; +\infty) \}$$

$$124) 3mx(x-1) + 2 = -mx - x(5x-6) \quad , m \text{ je parametr, } m \neq -\frac{5}{3}$$

$\{ \text{pro } m \in (-\infty; -1) \cup (1; +\infty) \}$

$$125) \frac{x+1}{2x+1} - \frac{2x-1}{x-1} = k \quad , k \text{ je parametr. } \left\{ \text{pro } k \in \left(-\infty; -\frac{3}{2}\right) \cup \left(-\frac{3}{2}; -\frac{4}{3}\right) \cup (0; +\infty) \right\}$$

Určete, pro které hodnoty reálného parametru má kvadratická rovnice reálné kořeny:

$$126) cx^2 - 2(c+1)x + c + 5 = 0 \quad , c \text{ je parametr, } c \neq 0. \quad \left\{ \text{pro } c \in \left(-\infty; \frac{1}{3}\right) \right\}$$

$$127) (m+3)x^2 - 2mx + 2m = 0 \quad , m \text{ je parametr, } m \neq -3. \quad \{ \text{pro } m \in \langle -6; 0 \rangle \}$$

$$128) (p-5)x^2 - 2px\sqrt{3} - p - 2 = 0 \quad , p \text{ je parametr, } p \neq 5. \quad \left\{ \text{pro } p \in \left(-\infty; -\frac{5}{4}\right) \cup \langle 2; +\infty \rangle \right\}$$

$$129) 4r - x(2x - 3r) = 8(x+1) \quad , r \text{ je parametr. } \left\{ \text{pro } r \in (-\infty; 0) \cup \left\langle \frac{16}{9}; +\infty \right\rangle \right\}$$

$$130) (a+1)x^2 - 4ax + 2a + 3 = 0 \quad , a \text{ je parametr. } \left\{ \text{pro } a \leq -\frac{1}{2} \vee a = -1 \vee a \geq 3 \right\}$$

Určete, pro které hodnoty reálného parametru má kvadratická rovnice jeden reálný dvojnásobný kořen:

$$131) m(x^2+1) + 4 = 2mx - 3(x-1) \quad , m \text{ je parametr, } m \neq 0. \quad \left\{ \text{pro } m = \frac{9}{16} \right\}$$

$$132) (a-1)x^2 + 2(a+1)x + a - 2 = 0 \quad , a \text{ je parametr. } \left\{ \text{pro } a \in \left\langle \frac{1}{5}; 1 \right\rangle \right\}$$

$$133) x^2 - 2(m+4)x + m^2 + 6m = 0 \quad , m \text{ je parametr. } \{ \text{pro } m = -8 \}$$

$$134) \quad 3c(x-2)+4x=2(x^2+1) \quad , \quad c \text{ je parametr.} \quad \left\{ \text{pro } c \in \left\{ 0; \frac{8}{3} \right\} \right\}$$

$$135) \quad 9x^2-6ax+9a=0 \quad , \quad a \text{ je parametr.} \quad \{ \text{pro } a \in \{0; 9\} \}$$

$$136) \quad (a-6)x^2-2ax\sqrt{3}-a-1=0 \quad , \quad a \text{ je parametr, } a \neq 6. \quad \left\{ \text{pro } a \in \left\{ -\frac{3}{4}; 2 \right\} \right\}$$

$$137) \quad \frac{5}{2}px^2-5x(p+1)=x\left(-\frac{1}{2}x-4\right)-1 \quad , \quad p \text{ je parametr, } p \neq -\frac{1}{5} \quad . \quad \left\{ \text{pro } p = \frac{1}{5} \right\}$$

Určete, pro které hodnoty reálného parametru nemá kvadratická rovnice žádný reálný kořen:

$$138) \quad 2v(2x-1)=x^2+x(2vx+1) \quad , \quad v \text{ je parametr, } v \neq -\frac{1}{2} \quad . \quad \left\{ \text{pro } v \in \left(\frac{1}{16}; +\infty \right) \right\}$$

$$139) \quad (r+1)x^2-rx\sqrt{5}-r+1=0 \quad , \quad r \text{ je parametr, } r \neq -1. \quad \left\{ r \in \left(-\frac{2}{3}; \frac{2}{3} \right) \right\}$$

$$140) \quad bx(x-5)-9=-b(x+1) \quad , \quad b \text{ je parametr, } b \neq 0. \quad \{ b \in (-3; 0) \}$$

$$141) \quad 2(mx^2+1,25)=6x(x-1)+5(mx+2) \quad , \quad m \text{ je parametr, } m \neq 3. \quad \left\{ m \in \left(-\frac{12}{5}; \frac{12}{5} \right) \right\}$$

Určete, pro které hodnoty reálného parametru má rovnice:

$$142) \quad 3x^2+(m+2)x+4=0 \quad , \quad \text{jeden kořen třikrát větší než druhý.} \quad \{ \text{pro } m \in \{6; -10\} \}$$

$$143) \quad 2x^2-(3+r)x+2=0 \quad , \quad \text{jeden kořen čtyřikrát větší než druhý.} \quad \{ \text{pro } r \in \{-8; 2\} \}$$

$$144) \quad 4x^2-8mx-6m+9=0 \quad , \quad \text{jeden kořen třikrát větší než druhý.} \quad \{ \text{pro } m \in \{-3; 1\} \}$$

$$145) \quad x^2+(3p+4)x-3p+1=0 \quad , \quad \text{v } \mathbb{R} \text{ dva kořeny opačných znamének.} \quad \left\{ \text{pro } p \in \left(\frac{1}{3}; +\infty \right) \right\}$$

návod $D > 0$ a současně $x_1 x_2 < 0$, tj. $-3p+1 < 0$

$$146) \quad 16x^2+8(4t-1)x-8t+5=0 \quad , \quad \text{v } \mathbb{R} \text{ dva kořeny stejných znamének.}$$

$$\left\{ \text{pro } t \in \left(-\infty; -\frac{1}{2} \right) \cup \left(\frac{1}{2}; \frac{5}{8} \right) \right\} \quad \text{návod } D > 0 \text{ a současně } x_1 x_2 > 0, \text{ tj. } \frac{-8t+5}{16} > 0$$

$$147) \quad x^2+(2m-3)x+2m+5=0 \quad , \quad \text{dva kořeny opačných znamének.} \quad \left\{ m < -\frac{5}{2} \right\}$$

návod : $D > 0 \wedge x_1 x_2 = 2m+5 < 0$

148) Určete, pro které hodnoty parametru m má rovnice

$$(m^2-1)x^2+(1-m^2)x+m^2-m-2=0 \quad \text{dva různé kořeny vyhovující vztahu:}$$

$$x_1+x_2=x_1^2+x_2^2 \quad \left\{ \text{pro } m=2 \text{ je } x_1=0, x_2=1 \right\}$$

$$149) \quad \text{Rozhodněte, pro která reálná } m \text{ má daná rovnice reálné kořeny} \quad 5mx^2-2mx+3=0$$

$$150) \quad \text{Rozhodněte, pro která reálná } m \text{ má daná rovnice reálné kořeny} \quad 3mx^2-4mx+m=0$$

Řešte rovnice s parametrem a :

$$151) \quad \sqrt{x-4a+16}=2\sqrt{x-2a+4}-\sqrt{x} \quad \left\{ \text{pro } a \in (-\infty; 0) \cup (8; \infty) \text{ je } x = \frac{a^2}{4} \right\}$$

$$152) \sqrt{a+x} + \sqrt{a-x} = x; a > 0 \quad \{ \text{pro } a \geq 2 \text{ je } x = 2\sqrt{a-1} \}$$

$$153) \sqrt{a+x} - \sqrt{a-x} = \sqrt{x} \quad \left\{ \text{pro } a \geq 0 \text{ je } x_1 = 0, x_2 = \frac{4}{5}a \right\}$$

$$154) x + \sqrt{x^2 - x} = a \quad \left\{ \text{pro } a \in \left(0; \frac{1}{2} \right) \cup (1; \infty) \text{ je } x = \frac{a^2}{2a-1} \right\}$$

$$155) \frac{1}{\sqrt{x-1}} + \frac{1}{2a} = \frac{3}{5} \quad \left\{ \text{pro } a > \frac{5}{6} \text{ je } x = \frac{136a^2 - 60a + 25}{(6a-5)^2} \right\}$$

$$156) 1 + \sqrt{x} = \sqrt{x-a} \quad \left\{ \text{pro } a \leq -1 \text{ je } x = \left(\frac{1+a}{2} \right)^2; \text{pro } a > -1 \text{ je } K = \emptyset \right\}$$

$$157) x + \sqrt{x^2 - a} = a \quad \left\{ \text{pro } a = 0 \text{ je } K = (-\infty; 0); \text{pro } a \geq 1 \text{ je } K = \left\{ \frac{a+1}{2} \right\}; \text{pro } a < 1 \wedge a \neq 0 \text{ je } K = \emptyset \right\}$$

$$158) \sqrt{x} - \sqrt{x-1} = a \quad \left\{ \text{pro } a \in (-\infty; 0) \cup (1; \infty) \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } a \in (0; 1) \text{ je } K = \left\{ \frac{(a^2+1)^2}{4a^2} \right\} \right\}$$

Nerovnice s parametrem:

159) Řešte v \mathbb{R} nerovnici $(a^2 - 2a)x > 2 - a$, kde a je kladný reálný parametr.

$$\left\{ \text{pro } a = 2 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } a > 2 \text{ je } x \in \left(-\frac{1}{2}; +\infty \right); \text{pro } 0 < a < 2 \text{ je } x \in \left(-\infty; -\frac{1}{2} \right) \right\}$$

160) Řešte v \mathbb{R} nerovnici $\frac{1-x}{a} - 1 < \frac{x-2}{a^2}$ s nenulovým parametrem.

$$\{ \text{pro } a = -1 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } a < -1 \text{ je } x < 2 - a; \text{pro } a > -1, a \neq 0 \text{ je } x > 2 - a \}$$

161) Řešte v \mathbb{R} nerovnici $\frac{a}{2} - \frac{x}{a} \geq \frac{x}{2} + \frac{2}{a}$, kde a je reálný parametr.

$$\{ \text{pro } a = 0 \text{ je } K = \emptyset; \text{pro } a > 0 \text{ je } x \in (-\infty; a-2); \text{pro } -2 < a < 0 \text{ je } x \in (a-2; +\infty); \text{pro } a = -2 \text{ je } x \in \mathbb{R} \}$$

$$\{ \text{pro } a < -2 \text{ je } x \in (-\infty; a-2) \}$$

162) Určete, pro které k nabývá trojčlen $(k^2 - 1)x^2 + 2(k - 1)x + 2$ kladných hodnot pro každé reálné x .

$$\{ k \in (-\infty; -3) \cup (1; +\infty) \}$$

163) Určete, pro které hodnoty parametru a je trojčlen $(1 - a^2)x^2 + (1 - a)x - 2$ záporný pro každé reálné x

$$\{ a \in (-\infty; -2) \cup (1; +\infty) \}$$

164) Určete množinu všech čísel m , pro něž nerovnici $x^2 + (m+1)x + \frac{1}{2}(5m-7) > 0$ vyhovují všechna reálná x .

$$\{ m \in (3; 5) \}$$

165) Určete, pro která m má nerovnice $\frac{4-5x}{x+m} > 0$ řešení $-2 < x < \frac{4}{5}$. $\{ \text{pro } m = 2 \}$

V \mathbb{R} řešte nerovnice s reálným parametrem p :

166) $p(x-1) > x-2$

$$\left\{ \text{pro } p=1 \text{ je } K=R; \text{ pro } p>1 \text{ je } K=\left(\frac{p-2}{p-1}; \infty\right); \text{ pro } p<1 \text{ je } K=\left(-\infty; \frac{p-2}{p-1}\right) \right\}$$

$$167) \quad p x^2 + 2 x - p > 0$$

$$\left\{ \text{pro } p=0 \text{ je } K=R^+; \text{ pro } p>0 \text{ je } K=\left(-\infty; \frac{-1-\sqrt{1+p^2}}{p}\right) \cup \left(\frac{-1+\sqrt{1+p^2}}{p}; \infty\right) \right\}$$

$$\left\{ \text{pro } p<0 \text{ je } K=\left(\frac{-1-\sqrt{1+p^2}}{p}; \frac{-1+\sqrt{1+p^2}}{p}\right) \right\}$$

$$168) \quad 3 x - p x < 2$$

$$\left\{ \text{pro } p=3 \text{ je } K=R; \text{ pro } p<3 \text{ je } K=\left(-\infty; \frac{2}{3-p}\right); \text{ pro } p>3 \text{ je } K=\left(\frac{2}{3-p}; \infty\right) \right\}$$

169) V R řešte nerovnici s parametrem p .

$$2 x (2 p - 1) - x (2 p - 3) \leq p + x$$

$$\left\{ \text{pro } p=0 \text{ je } K=R; \text{ pro } p>0 \text{ je } K=\left(-\infty; \frac{1}{2}\right); \text{ pro } p<0 \text{ je } K=\left(\frac{1}{2}; \infty\right) \right\}$$